

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни</p> <p>Економіка автомобільного транспорту</p>
	<p>Галузь знань: 27 Транспорт Спеціальність: 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті) Освітньо-професійна програма: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</p> <p>Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом Рік навчання: другий Семестр: 3 Кількість кредитів: 3,5 Мова викладання: українська</p>
	<p>Викладач: Аржевічев Дмитро Вікторович, доктор філософії з економіки, викладач циклової комісії економічних дисциплін</p> <p>Електронна пошта riyba21@gmail.com Персональний сайт викладача: https://cutt.ly/yPA1x95</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії економічних дисциплін

(назва)

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___

Голова циклової комісії _____ (Т.М. Полтавченко)
(підпис) (ПІБ)

“___” _____ 20__ року

Гарант освітньо-професійної програми _____

1 ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: формування сучасного економічного мислення, глибокого розуміння основних економічних законів та категорій, діючих в системі транспортних перевезень, економічних принципів дії ринкових відносин на транспорті, засвоєння знань щодо системного оцінювання економічних показників та забезпечення ефективної діяльності підприємств автомобільного транспорту.

Завдання навчальної дисципліни: оволодіння методиками розрахунку показників оцінки виробничо – ресурсного потенціалу, фінансово-економічних результатів діяльності підприємств автомобільного транспорту та ефективності інвестиційних проектів й набуття навичок щодо розробки обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємств автомобільного транспорту в цілому

Предметом навчальної дисципліни є виробнича і фінансово-господарська діяльність підприємств автомобільного транспорту.

Пререквізити: дисципліни «Транспортні засоби», «Вантажні перевезення», «Пасажирські перевезення», «Транспортне планування міст».

Постреквізити: дисципліни «Основи маркетингу та менеджменту на транспорті», «Статистка праці».

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні, практичні (практична робота), робота з книгою.

Форми та методи оцінювання: усний, письмовий, методи самоконтролю, підсумковий контроль.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.
Загальні компетентності	ЗК-9. Навики здійснення безпечної діяльності.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-1 Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища. СК-16. Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях.
Програмні результати навчання	РН-7. Формулювати, модифікувати, розробляти нові ідеї з удосконалення транспортних технологій. РН-8. Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій.

	РН-19. Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.
--	---

По завершенню вивчення дисципліни «Економіка автомобільного транспорту» здобувачі освіти

- повинні **знати**:

класифікацію активів підприємств автомобільного транспорту;
показники використання основних та оборотних фондів;
види та структуру витрат, доходів та прибутку підприємств автомобільного транспорту;

особливості визначення складу і чисельності персоналу, фонду оплати праці підприємств автомобільного транспорту

показники економічної ефективності функціонування транспортного підприємства.

- повинні **вміти**:

використовуючи інформаційні та нормативно-правові джерела функціонування підприємств автомобільного транспорту,

класифікувати й аналізувати показники використання основних та оборотних фондів транспортного підприємства;

визначати та аналізувати витрати, доходи та прибуток транспортного підприємства

розраховувати економічні та експлуатаційні показники, що характеризують стан та діяльність підприємств автомобільного транспорту;

визначати та аналізувати результати фінансово-господарської діяльності підприємств автомобільного транспорту.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Лекції (Л): 35 годин

Практичні заняття (ПР): 10 годин

Семінарські заняття (СЗ): 4 годин

Контрольна робота (КР) 2 години

Самостійна робота (СР): 54 годин

3 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
	Модуль I		
1	<i>Тема 1.</i> Підприємства автомобільного транспорту як суб'єкт господарювання	Транспорт як найважливіша галузь матеріального виробництва. Функції транспорту. Продукція транспорту. Техніко-економічні характеристики окремих видів транспорту. Управління транспортом в Україні. Сутність підприємства як суб'єкта господарювання. Види підприємств. Підприємства автомобільного транспорту, їх види, склад та структура управління.	Самостійне опрацювання законів України, підготовка доповідей, презентацій, тести, питання
2	<i>Тема 2.</i> Виробнича програма підприємств автомобільного транспорту	Транспортні послуги, їх класифікація. Виробнича програма підприємства та її складові. Вартісні показники виробничої програми. Планування обсягів транспортної продукції. Вибір типів і моделей рухомого складу при плануванні перевезень та планування виробничої потужності підприємств автомобільного транспорту.	Тести, питання індивідуальні та групові практичні завдання
3	<i>Тема 3</i> Необоротні активи підприємств автомобільного транспорту	Економічна сутність, структура і класифікація основних засобів підприємств автомобільного транспорту. Вартісна оцінка основних засобів. Знос та амортизація. Відтворення основних засобів та його види. Показники технічного стану та динаміки основних засобів. Ефективність використання основних засобів: показники оцінки та шляхи підвищення. Поняття та склад нематеріальних активів. Оцінка нематеріальних активів: способи оцінювання та особливості нарахування амортизації.	Тести, питання практичні завдання
4	<i>Тема 4.</i> Оборотні активи підприємств	Склад, структура і класифікація оборотних засобів підприємств автомобільного транспорту. Поняття та	Тести, питання, підготовка

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
	автомобільного транспорту	матеріальний склад оборотних фондів підприємства. Нормування оборотних засобів. Показники ефективності використання оборотних засобів на автомобільному транспорті. Значення та шляхи прискорення оборотності оборотних засобів підприємств автомобільного транспорту.	доповідей, практичні завдання
5	<i>Тема 5.</i> Персонал і продуктивність праці на підприємствах автомобільного транспорту	Планування кадрової структури та чисельності персоналу . Персонал підприємств автомобільного транспорту, визначення чисельності персоналу. Поняття «продуктивність праці», показники та методи її вимірювання. Визначення рівня продуктивності праці персоналу підприємств автомобільного транспорту. Резерви і фактори підвищення продуктивності праці.	Тести, питання, практичні завдання
6	<i>Тема 6.</i> Оплата та мотивація праці персоналу на підприємствах автомобільного транспорту	Сутність, види та форми заробітної плати. Тарифна система оплати праці персоналу підприємства. Планування фонду оплати праці персоналу підприємства. Особливості оплати праці персоналу підприємств автомобільного транспорту.	Тести, питання індивідуальні та групові практичні завдання
7	<i>Тема 7.</i> Витрати підприємств автомобільного транспорту	Поняття та загальна характеристика витрат підприємств Класифікація витрат з метою планування, аналізу й обґрунтування управлінських рішень. Групування витрат за економічними елементами та поняття «кошторис витрат на здійснення процесу надання послуг». Поняття та структура собівартості надання послуг. Планування собівартості надання послуг підприємств автомобільного транспорту. Калькуляція собівартості перевезень на підприємствах автомобільного транспорту: поняття, об'єкти, номенклатура та методика обчислення окремих статей калькуляції. Значення і шляхи зниження собівартості	Ситуаційні практичні завдання, тести, питання

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
		надання послуг на підприємствах автомобільного транспорту.	
8	Тема 8 Ціноутворення та фінансовий результат на підприємствах автомобільного транспорту	Процес ціноутворення та формування тарифів на перевезення вантажів і пасажирів автомобільного транспорту. Види та форми ціноутворення. Формування доходу підприємств автомобільного транспорту. Прибуток підприємства, його формування та розподіл. Рентабельність надання послуг і виробництва. Сутнісна характеристика та показники вимірювання ефективності виробництва.	Тести, питання, підготовка доповідей, презентацій, практичні завдання
			Екзамен

4 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Стоянова С.О. Короткий конспект лекцій з економіки автомобільного транспорту: навч. посібник . Кам'янське , ВСП ДФКІП ДВНЗ УДХТУ, 2020
2. Стоянова С.О. Робочий зошит для практичних занять з економіки автомобільного транспорту: навч. посібник. Кам'янське, ВСП ДФКІП ДВНЗ УДХТУ, 2020
3. Стоянова С.О. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять з економіки автомобільного транспорту. Кам'янське , ВСП ДФКІП ДВНЗ УДХТУ, 2020
4. Іванілов О.С. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю.. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків : ФОП Бровін О.В., 2017. 32 с.
5. Пруненко Д.О. Конспект лекцій з навчальної дисципліни "Економіка транспорту" (для студентів курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 7.07010102, 8.07010102 «Організація перевезень і управління на транспорті (за видами транспорту)»; 7.07010101, 8.07010101 – «Транспортні системи (за видами транспорту)»). Харк. нац. акад. міськ. госп-ва.: Харків: ХНАМГ, 2012. 117 с Режим доступу: <https://eprints.kname.edu.ua/25644/1/%D0%9A%D0%9B-2010-178-%D0%9B-%D0%BF%D0%B5%D1%87.pdf> (дата звернення: 07.03.20)
6. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навчальний посібник для самостійної роботи та поточного контролю знань студентів закладів вищої освіти / Дмитрієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко. І.Ю., Кирчата І.М. Харків : ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с
7. Корецька С.О. Якимчук А.Ю. Карпан Т.С. Економіка автомобільного транспорту. навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012, 309с.

8. Лудченко О.А. Технічне обслуговування і ремонт автомобілів: організація і обслуговування: Підручник. Київ: Знання-Прес, 2004. 478 с.

9. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства: підручник. Київ.: Скарби, 2002.

10. Економіка підприємства: підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. - Вид. 2-ге, переоб. та доп. - К.: КНЕУ, 2001.

11. Бойчик І.М., Харів П.С., Хопчан М.І. Економіка підприємств: навчальний посібник. - Львів, "Сполом"

12. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник. – К.: "Каравела", 2003.

Допоміжні

1. Господарський кодекс України № 436-IV- Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 15.03.2020)

2. Про транспорт: Закон України від . - Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.03.2020)

3. Про автомобільний транспорт: Закон України від - Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14> (дата звернення: 13.02.2020)

4. Про транзит вантажів: Закон України від - Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-14> (дата звернення: 03.03.2020)

5. Про перевезення небезпечних вантажів: Закон України від. - Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-14> (дата звернення: 03.03.2020)

6. Наказ Міністерства транспорту України від 10 лютого 1998 р. N 43 «Про затвердження норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті». - Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://buhgalter911.com/uk/spravochniki/transport/normy-rashoda-topлива/> (дата звернення: 25.03.2020)

7. Наказ Міністерства транспорту і зв'язку України від 20 травня 2006 року № 488 «Про затвердження експлуатаційних норм середнього ресурсу пневматичних шин колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі». - Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0712-06> (дата звернення: 25.03.2020)

5 ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу

інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання екзамену чи заліку відбувається з дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

6 ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100. Семестровий контроль за дисципліну проводиться у формі семестрового екзамену.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
90 – 100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в	зараховано	відмінно

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
		навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.		
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень		задовільно

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
		навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Оцінювання результатів навчання студентів за семестр здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролів.

Максимальна кількість балів, які отримують студенти з урахуванням критеріїв оцінювання результату наступна.

Розподіл балів, які отримують студенти

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
Семестр V			
1.	Контрольне тестування за темами $P_T = 8 * 5 \text{ б.} = 40 \text{ балів}$		40
2.	Практичні роботи $P_{\text{пр}} = 7 * 5 \text{ б.} = 35 \text{ балів}$		35
3.	Семінарські заняття $P_{\text{сем}} = 2 * 5 \text{ б.} = 10 \text{ балів}$		10
4.	Комплексна контрольна робота	<p>При оцінюванні комплексної контрольної роботи застосовуються наступні критерії:</p> <p>Теоретична частина</p> <p>1.1. Теоретичне питання, розкрито повністю, з наведенням прикладів оцінюється в 5 балів. Якщо відповідь правильна, але питання розкрито в неповному обсязі, теоретичне питання оцінюється в 4 бали, Якщо питання не зовсім розкрито, без прикладів та необхідних обґрунтувань, теоретичне питання оцінюється в 3 бали. Неправильна відповідь оцінюється в 2 бали, відсутність відповіді оцінюється в 0 балів.</p> <p>1.2. Правильна відповідь на тест оцінюється в 1 бал, неправильна в 0 балів.</p> <p>1.3. Правильно наведені визначення оцінюються в 2 бали кожне, неправильно наведені в 0 балів. Загальна сума балів за завдання – 4 бали.</p> <p>Практична частина.</p> <p>Кожна правильно вирішена та оформлена задача з поясненнями та висновком оцінюється в 5 балів.</p> <p>Наявність невеликих погрешностей при вирішенні задачі (не вказано одиниці виміру, дані не занесені в таблицю, хоча розрахунок їх наведено) зменшує оцінку за задачу на 1 бал і оцінюється в 4 бали.</p>	15

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
		Відсутність пояснень, висновку і наявність неточностей при розрахунках та округленні величин оцінюється в 3 бали. Неправильно вирішена задача оцінюється в 2 бали, відсутність рішення задачі оцінюється в 0 балів.	
		Разом за семестр ПКс	100
<i>Семестровий контроль</i>			
5.	Екзамен, максимально 100 балів (Е)	Екзамен націлено на комплексну перевірку освоєння дисципліни. Екзамен проводиться в усній або письмовій формі за білетами, в яких містяться питання (завдання) по всіх темах курсу. Здобувачу освіти надається година на підготовку. Оцінюється володіння матеріалом, його системне освоєння, здатність застосовувати потрібні знання, навички та вміння при аналізі проблемних ситуацій і вирішенні практичних завдань в галузі економіки підприємств автомобільного транспорту за критеріями, визначеними в поясненнях шкали оцінювання.	100
Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметичне ПКс та Е			